

BIBELN OCH YTTERSTA TIDENS HÄNDELSE

Bibeln beskriver händelserna i yttersta tiden som en tid av djup andlig, moralisk och fysisk omvälvning innan Jesu återkomst. Dessa händelser är omfattande och berör såväl den globala världssarenan som skapelsen och mänsklighetens hierarkiska ordning. Israel och det judiska folket intar dessutom en central roll i dessa skeenden.

I yttersta tiden kommer världen att präglas av ökad oro, konflikter och omvälvande händelser. Jesus varnade för krig, hungersnöd och jordbävningar som en del av "födslovåndorna" som föregår slutet (**Matteus 24:6-8**). Det framgår även att nationer ska resa sig mot varandra och skapa en atmosfär av osäkerhet och kaos. Samtidigt varnas för utbredd förföljelse av kristna och en tid av globalt avfall från tron (**2 Timoteusbrevet 3:1-5; Matteus 24:9-12**).

En världsvid ledare, ofta identifierad som Antikrist, ska träda fram. Han kommer att utöva global makt och bedraga många genom falska tecken och under (**2 Tessalonikerbrevet 2:3-4; Uppenbarelseboken 13:1-8**). Denna ledare ska inleda en period av fred, men vända sig mot Gud och hans folk, vilket leder till en tid av stor vedermöda.

En omvänd hierarkisk ordning

En central aspekt av yttersta tiden är mänsklighetens avfall från Guds ideal. Bibeln beskriver hur människan vänder sig bort från Gud och skapar sin egen ordning, där individens rättigheter sätts framför Guds auktoritet och det kollektiva bästa. Detta motsvarar en omvändning av Bibelns hierarkiska ideal – från Gud, kollektivet och individen, till individen, kollektivet och Gud, om Gud ens erkänns. Paulus beskriver detta som en tid då människor älskar njutning mer än Gud och har en form av gudsfruktan men förnekar dess kraft (**2 Timoteusbrevet 3:1-5**).

Denna omvända ordning påverkar både kyrkan och skapelsen. Kyrkan har gradvis påverkats av individualism och kulturella strömningar som utmanar dess traditionella roll. Detta har lett till splittring och avfall från klassisk kristen tro. Skapelsen, som är underlagt människans förvalterskap, lider också av detta avfall, då naturens balans rubbas av människans själviskhet och girighet (**Romarbrevet 8:19-22**).

Att världen närmar sig en omvänd ordning jämfört med Bibelns ideal är ett ämne som ofta diskuteras i teologiska och filosofiska kretsar. Många av de beskrivna händelserna i Bibeln om yttersta tiden kan tolkas som en konsekvens av att mänskligheten avviker från Guds ordning. När Bibeln talar om ett moraliskt förfall och global förvirring (t.ex. i **2 Timoteus 3:1-5** och **Romarbrevet 1:18-32**), kan det ses som ett resultat av att Guds hierarkiska ordning ersätts av mänskliga ideal som sätter individen eller materiella begär främst.

Gud -> Kollektivet -> Individen

Bibeln lägger stark tonvikt på att Gud står över allt och att hans kärlek, rättvisa och sanning är det centrala i skapelsens ordning.

1. **Gud som centrum:** I Bibeln är Gud alltid den högsta auktoriteten. När människor lyder Gud och söker hans vilja, främjas en ordning som ger både kollektiv och individ balans (t.ex. **Matteus 6:33**, "Sök först hans rike och hans rättfärdighet").
2. **Kollektivet som enhet:** Bibeln ser människan som en del av en större gemenskap, särskilt församlingen, som är Kristi kropp (**1 Korinthierbrevet 12:12-27**). Kollektivet finns för att stödja individen i att leva i relation med Gud och andra.

3. **Individens roll:** Individen har ett eget ansvar inför Gud, men detta ansvar utövas i harmoni med kollektivet och Guds vilja (**Galaterbrevet 5:13**).

I en värld där individen sätts först, förlorar både kollektivet och relationen till Gud sin betydelse. Denna omvända ordning leder till självcentrering, splittring och alienation, något som kan ses som en del av det moraliska och andliga förfallet som beskrivs i Bibeln.

Eros -> Filia -> Agape

Den bibliska hierarkin av kärlek är:

1. **Agape (självupppoffrande kärlek):** Den gudomliga kärleken som utgår från Gud och sätter andras behov först. Den är idealet i kristen tro (**Johannes 3:16**).
2. **Filia (vänskaplig kärlek):** Gemenskap och broderlig kärlek, som är viktig för mänskliga relationer (**Romarbrevet 12:10**).
3. **Eros (romantisk/sexuell kärlek):** En gåva från Gud, men som underordnas Agape och Filia. När den dominerar blir den destruktiv.

I vår tid kan man se hur Eros ofta placeras högst i samhällets värderingar, med romantik, passion och individens begär som främsta drivkrafter. Detta skapar en kultur där relationer byggs på konsumtion snarare än ömsesidig uppoffring, och där Agape nästan helt utesluts. Detta är en tydlig kontrast mot den ordning Bibeln lär ut, vilket leder till splittrade relationer och en förstärkt individualism.

Bibeln beskriver en värld som i de sista dagarna alltmer kommer att präglas av självcentrering, lögn och gudlöshet:

1. **2 Timoteus 3:1-5:** "Människorna ska vara själviska, penningkära, skrytsamma, stolta, hånfulla, olydiga mot sina föräldrar, otacksamma, gudlösa..."
→ Detta tyder på en övergång från Gud som centrum till människan som herre över sig själv.
2. **Romarbrevet 1:21-25:** Människor väljer att dyrka skapelsen (inklusive sig själva) snarare än Skaparen.
→ Detta är en spegel av dagens samhälle, där andlig och moralisk relativism växer.
3. **Uppenbarelseboken 13:16-17:** Ett system där människor tvingas underkasta sig en "vilddjurets" ordning för att kunna köpa och sälja.
→ Om individens begär och kollektiva säkerhet sätts framför Gud, kan sådana system blomstra.

Vi rör oss alltmer mot en värld som speglar den omvända ordning Bibeln varnar för. Fokus på individens frihet över kollektivet och Guds auktoritet har lett till:

1. **En splittrad värld:** Brist på enighet, där människor är mer upptagna av att uppfylla sina egna önskningar än att leva i tjänst för andra eller för Gud.
2. **Moralisk förvirring:** När Guds ordning ersätts med människors ideal, ser vi en relativism som försvårar moralisk vägledning.
3. **En andlig tomhet:** Eros och materiell framgång prioriteras över Agape, vilket leder till en meningslöshet som inte ens kollektivet kan fylla.

Detta är inte bara en teologisk analys utan också en observation av samhällets utveckling. Om vi läser Bibeln i ljuset av detta, kan vi tolka dagens händelser som tecken på att världen alltmer avviker från Guds ideal och att Jesu återkomst närmar sig. Vill du diskutera något specifikt i denna analys?

Kyrkans utveckling från första generationens kristna till idag

Kristi kropp, den globala kyrkan, har genomgått omfattande förändringar från den tidiga kyrkans dagar till dagens situation. Om vi ser denna utveckling i ljuset av Bibelns hierarkiska ordning och de omvända värden du nämner, framträder en komplex bild:

1. Den tidiga kyrkans ideal (Gud, kollektivet, individen)

- **Gud som centrum:** Första generationens kristna levde i total hängivenhet till Gud och evangeliet. De förföljdes, men deras enhet och tro var orubblig. De satte Guds vilja först, även när det krävde stora uppoffringar (**Apostlagärningarna 4:32-35**).
- **Kollektivets betydelse:** Kyrkan fungerade som en familj, där troende delade allt och stödde varandra ekonomiskt och andligt.
- **Individens roll:** Varje individ kallades att tjäna kollektivet och Gud, snarare än att sätta sina egna behov först.

Den tidiga kyrkan var en motkultur som speglade Guds ordning i en värld präglad av romersk individualism och hedonism.

2. Den gradvisa förändringen genom historien

- **Konstantin och kyrkans makt:** När kristendomen blev statsreligion under 300-talet blev kyrkan en institution med politisk makt. Detta medförde att kollektivet och Gud började användas som verktyg för att tjäna individers (ledarnas) ambitioner. Agape fick ge vika för Eros i form av maktbegär och korruption.
- **Reformationen och individualismen:** Reformationen på 1500-talet betonade individens personliga relation till Gud, vilket var en viktig korrigerande faktor, men detta öppnade också dörren för splittringar. Den protestantiska kyrkan blev fragmenterad, och individualismen började dominera även här.
- **Modernitetens påverkan:** Under upplysningen och den vetenskapliga revolutionen började människor betrakta Gud som irrelevant eller sekundär. Kyrkan påverkades av samhällets skifte från en Gud-centrerad världsbild till en antropocentrisk (människocentrerad) världsbild. Detta har gradvis lett till:
  - **Sekularisering:** Många kyrkor har anpassat sig till samhällets värderingar och tonat ner Bibelns auktoritet.
  - **Subjektivism:** Fokus på individens erfarenheter (t.ex. i karismatiska rörelser) har ibland överskuggat kollektivets ansvar och lydnaden mot Gud.
  - **Splittring:** Kyrkan är idag fragmenterad i tusentals samfund, vilket ofta speglar individens och samfundens prioriteringar snarare än Guds enhet.

3. Nutidens globala kristenhet

Idag är kyrkan en global rörelse med både styrkor och svagheter:

- **Positiva aspekter:** Evangeliet har spridits till jordens alla hörn, och i många regioner, särskilt i det globala syd, blomstrar en levande och trogen kristenhet.
- **Negativa aspekter:** I västvärlden har kyrkan ofta anpassat sig till världens ordning, där Gud hamnar i periferin. Individualism, materialism och sekularisering har försvagat kyrkans profetiska röst.

Globalt sett kämpar kyrkan med att balansera Gud, kollektivet och individen. Många kyrkor har låtit sig påverkas av världen snarare än att vara en motkraft, vilket resulterar i splittringar och kompromisser.

Israel och judarnas roll

Israel och judarna har en central plats i Guds plan för yttersta tiden. Profetior i Gamla testamentet förutsäger att judarna ska återvända till sitt land efter att ha varit utspridda över världen (**Jesaja 11:11-12; Hesekiel 36:24-28; Amos 9:14-15**). Många ser grundandet av staten Israel 1948 som en uppfyllelse av dessa profetior.

Israel kommer att vara en skådeplats för avgörande eskatologiska händelser. Enligt profeten Sakarja ska alla nationer samlas mot Jerusalem i en slutlig konflikt, men Gud ska ingripa och befria sitt folk (**Sakarja 14:1-4**). Antikrist kommer att spela en avgörande roll i relation till Israel, bland annat genom att sluta ett förbund som sedan bryts, vilket leder till stor förföljelse av judarna (**Daniel 9:27; Uppenbarelseboken 12:13-17**). I slutändan ska "hela Israel bli frälst" när judarna erkänner Jesus som Messias (**Romarbrevet 11:25-26**). Jerusalem kommer att vara centrum för det messianska riket, där Jesus ska regera och alla nationer ska samlas för att tillbe Gud (**Jesaja 2:2-4; Sakarja 14:16-17**).

1. Löftena till Israel och judarna

Bibeln framhåller att Gud har gjort särskilda förbund med Israel:

- **Abrahamitiska förbundet:** Gud lovade att välsigna Abraham och hans efterkommande, ge dem Kanaans land, och göra dem till en välsignelse för alla folk (**1 Moseboken 12:1-3; 15:18-21**).
- **Dauids förbund:** Ett evigt kungadöme genom Dauids ätt, vilket kristna tolkar som uppfyllelsen i Jesus som Messias (**2 Samuelsboken 7:12-16**).
- **Nya förbundet:** Ett löfte om andlig förnyelse och en ny hjärta för Israel, som får sin fullbordan i Messias tid (**Jeremia 31:31-34**).

Dessa löften antyder att Israel fortfarande har en plats i Guds frälsningsplan.

2. Israel i yttersta tiden

Både Gamla och Nya testamentet kopplar judarna och Israel till händelserna som föregår Jesu återkomst:

Återupprättelse av Israel

- **Återvändandet till landet:** Profetior som **Jesaja 11:11-12, Hesekiel 36:24, och Amos 9:14-15** talar om att Gud ska samla judarna tillbaka till sitt land efter att de varit utspridda över världen. Många kristna ser grundandet av den moderna staten Israel 1948 som en del av denna profetiska uppfyllelse.
- **Andlig väckelse:** Hesekiel beskriver ett dubbelt återupprättande – först fysiskt och sedan andligt, där Israel ska få "ett nytt hjärta" och en andlig förnyelse (**Hesekiel 36:25-27**).

Roll i messianska händelser

- **Jerusalem som centrum:** Jerusalem nämns ofta som en central plats i eskatologin. Det sägs vara skådeplatsen för avgörande händelser, inklusive Jesu återkomst till Olivberget (**Sakarja 14:3-4**) och Guds slutliga kungarike.
- **Ett världsomspännande vittnesbörd:** Israel ska spela en roll i att förkunna Guds storhet för hela världen (**Jesaja 2:2-3**). I Uppenbarelseboken nämns de 144 000 från Israels stammar som särskilda vittnen i den yttersta tiden (**Uppenbarelseboken 7:4-8**).

3. Judarna och Messias

Messiansk väckelse bland judar

Nya testamentet talar om att många judar ska komma till tro på Jesus som Messias innan Jesu återkomst:

- **"Hela Israel ska bli frälst"**: Paulus skriver i **Romarbrevet 11:25-26** att en tid av "hedningarnas fullhet" kommer att följas av en frälsning för Israel. Detta kan förstås som en andlig väckelse bland judar i den yttersta tiden.

Ett delat scenario

- **Mottagande av Messias**: Profetior antyder att vissa judar kommer att känna igen och ta emot Jesus som den sanna Messias vid hans återkomst.
- **Falsk Messias**: Samtidigt varnar Jesus för att många kommer att bli vilseledda av en falsk Messias eller Antikrist (**Johannes 5:43; Matteus 24:23-24**).

4. Antikrist och Israel

Profetiorna i **Daniel 9:27** och **Uppenbarelseboken 13** beskriver en kommande Antikrist som spelar en central roll i relation till Israel:

- **Ett fredsavtal**: Många tolkar Daniels profetia om "ett förbund" som en överenskommelse mellan Antikrist och Israel, som först ger fred men sedan bryts mitt under den sjuåriga vedermödan.
- **Förföljelse av judarna**: Uppenbarelseboken beskriver att Israel kommer att vara under stort hot från Antikrist, men också att Gud kommer att skydda en del av folket (**Uppenbarelseboken 12:6, 13-17**).

5. Skapelsens och nationernas dom

Israel spelar också en central roll i domens tid:

- **Domen över nationerna**: I **Joel 3:1-2** varnar Gud att nationerna kommer att dömas utifrån hur de behandlat Israel och Guds folk. Detta har lett många kristna att se stöd för Israel som en del av sin tro.
- **Messias rike**: När Jesus återkommer ska han regera som Messias i Jerusalem, och hela världen ska samlas där för att tillbe Gud (**Sakarja 14:9, 16-17**).

Judarna och Israel är således oupplösligt knutna till Guds plan för yttersta tiden:

1. **Återuppriktelse**: Israel samlas tillbaka till sitt land och förnyas andligt.
2. **Roll i världshändelser**: Israel blir en central plats för både kriser och frälsningshändelser.
3. **Messiansk uppfyllelse**: Jesus återkomst knyts till Israel, där han kommer att etablera sitt eviga kungarike.
4. **Andlig kamp**: Judarna står i centrum för både Guds löften och Antikrists motstånd.

Händelser i skapelsen

Skapelsen själv kommer att vara i kaos under yttersta tiden. Bibeln beskriver kosmiska tecken som mörker, blodröda månar och stjärnor som faller från himlen (**Joel 2:30-31; Uppenbarelseboken 6:12-14**). Jordens ekosystem kommer att drabbas av förstörelse, med hav och floder som förgiftas och vegetation som förstörs (**Uppenbarelseboken 8:7-11**). Jesus sade att människor kommer att fyllas av skräck inför vad som sker på jorden, eftersom himlens makter skakas (**Lukas 21:25-26**).

1. Skapelsen under syndafallets konsekvenser

Bibeln beskriver hur skapelsen är underlagt förgängelse och "suckar" i väntan på Guds återlösning (**Romarbrevet 8:20-22**). När människor avviker från Guds ordning, påverkar det också skapelsen:

- **Miljöförstörelse**: När människan sätter sina begär (Eros) över sin roll som skapelsens förvaltare, leder det till rovdrift på jordens resurser.

- **Klimatförändringar och katastrofer:** Det ökande fokuset på kortsiktig vinning snarare än Guds långsiktiga plan har förvärrat miljöproblem. Detta kan ses som en manifestation av hur syndens konsekvenser påverkar världen.

2. Skapelsen och yttersta tiden

Bibeln förutsäger att skapelsen själv kommer att påverkas inför Jesu återkomst:

- **Katastrofer:** Jordbävningar, hungersnöd och naturfenomen kommer att intensifieras (**Matteus 24:7, Uppenbarelseboken 6:12-14**).
- **En brusten skapelse:** Tecken som solförmörkelser, blodröda månar och stjärnor som faller beskriver en värld som är i kaos på grund av syndens kulmination (**Joel 2:30-31**).

3. Påverkan av den omvända ordningen

När människor prioriterar Eros över Agape och individen över Gud, påverkar det skapelsens balans:

- **Ekosystemens sammanbrott:** Människan konsumerar utan eftertanke, vilket leder till obalans i naturen.
- **Socialt kaos:** När individer sätter sig själva först, undermineras de gemenskaper som är viktiga för att vårda skapelsen.

Sammanfattning

Bibeln målar upp en bild av yttersta tiden som en tid av global kris och kosmisk omvälvning, men också av Guds trofasthet till sina löften. Världen kommer att präglas av moraliskt förfall, kosmiska katastrofer och andlig kamp, samtidigt som Gud förbereder att fullborda sin plan genom Jesu återkomst. Israel och judarna är avgörande i detta skeende, både som mottagare av Guds löften och som ett ljus för nationerna i en mörk tid. Allt leder till den dag då Jesus återvänder för att döma världen och upprätta sitt eviga rike.